

קיא

זה המזמור נאמר בא"ב ובכל פסוק שני אותיות ובכ' פסוקים אחרונים ג' אותיות, והמזמור קצר ונכבד ידבר במעשה הקדוש ברוך הוא וגדולים מעשי ה':

א הַלְלוּיָהּ | אֹדָה יְהוָה בְּכָל־לַיְלָב בְּסֹד יִשְׁרָיִם וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוֹשִׁים
 לְכָל־חַפְצֵיהֶם: ג הוֹדִיָּהֲרָר פָּעְלוּ וְצִדְקָתוֹ עֲמִדַת לְעַד: ד זָכַר עֲשֵׂה לְנַפְלְאוֹתָיו חֲנוּן וְרַחוּם
 יְהוָה: ה טָרַף נָתַן לִירָאָיו יִזְכַּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו כַּח מַעֲשָׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת
 גֹּיִם: ז מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמַת וּמִשְׁפַּט נְאֻמָּנִים כָּל־פְּקוּדָיו: ח סְמוּכִים לְעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בְּאֱמַת
 וַיִּשָּׂר: ט פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ: י רֵאשִׁית חֲכָמָה | יֵרֵאת

יְהוָה שֶׁכֵּל טוֹב לְכָל־עֲשִׂיהֶם תְּהַלְתּוּ עֲמִדַת לְעַד:

קיב

גם זה המזמור נאמר בא"ב, בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מדות טובות שיבור לו אדם והיאך יתן צדקה ושכרו שלא יצטרך לבריות:

א הַלְלוּיָהּ | אֲשֶׁר־אֵישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיז מְאֹד: ב גִּבּוֹר בְּאַרְצוֹ יְהִיָּה זֶרְעוֹ דֹּר
 וְדֹר: ג הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמִדַת לְעַד: ד זָרַח בַּחֲשֶׁךְ אֹר לַיִשְׁרָיִם חֲנוּן
 וְרַחוּם וְצַדִּיק: ה טוֹב־אֵישׁ חוֹנֵן וּמְלוֹה יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו בִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמוּט לְזָכַר
 עוֹלָם יְהִיָּה צַדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה רָעָה לֹא יֵרָא נִכּוֹן לָבוֹ בַּטַּח בִּיהוָה: ח סָמוּךְ לָבוֹ לֹא יֵרָא
 עַד אֲשֶׁר־יֵרָאָה בְּצַרְיוֹ: ט פֶּזֶר | נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֲמִדַת לְעַד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד:
 י רָשַׁע יֵרָאָה | וְכַעַס שִׁנּוּי יַחֲרֵק וְנִמְסַ תְּאוֹת רִשְׁעִים תֹּאכְד:

המשך ביאור נמס' שבת ליום שלישי עמ' א

1 ודעתו ללון בה, שמלבד מזון שתי סעודות שמקבל, נתנים לו 'פרנסת
 2 לינה'. הגמרא מבררת מזה היא 'פרנסת לינה': מאי פְרִנְסַת לִינָה, הרי
 3 כבר קיבל מזון שתי סעודות, ואחת מהם היא שיהיה לו סעודה
 4 בלילה. אָמַר רַב פֶּפְאָה, 'פרנסת לינה' אינה מזון לאכילה, אלא היא
 5 פְרִיָא - מיטה, וְבִי סְרִיא - לבדים [מִן אַרְיָג] להניח תחת
 6 מראשותיו במקום הכר.
 7 הגמרא מביאה ברייתא אודות הדחת קערות בשבת: תַּנּוּ רַבֵּנּוּ,
 8 קְעֵרוֹת שְׂאֵכֵל פְּהֵן בשבת עֲרֵבִית [בלילה], מְדִיחֵן כּדִי שִׂיחַא נִיתֵן
 9 לְאֹכֹל פְּהֵן בסעודת שְׁחֵרִית, שהיית והדחה זו היא לצורך שבת, היא
 10 מותרת. וקערות שאכל בהן בְּשְׁחֵרִית, מְדִיחֵן כּדִי שִׂיחַא נִיתֵן לְאֹכֹל
 11 פְּהֵן בְּצַהֲרָיִם. וקערות שאכל בהן בְּצַהֲרָיִם, מְדִיחֵן לְאֹכֹל פְּהֵן
 12 בְּמַנְהָה - בזמן הראוי לתפילת מנחה. אבל קערות שאכל בהן מִן זִמַּן
 13 הַמַּנְהָה וְאַיְלָה, שׁוּב אֵינּוּ מְדִיחֵי, משום ששוב אינו אוכל עוד סעודה
 14 בשבת, ונמצא שהדחה זו היא לצורך חול, ואסור להכין בשבת
 15 לצורך חול. אָכַל כּוֹסוֹת וְקִיתוּנִיּוֹת וְצִלּוּחִיּוֹת שהם מיני כלי שתייה,
 16 מְדִיחֵי וְהוֹלֵךְ כָּל הַיּוֹם כּוֹלוֹ, לִפִּי שְׂאִין קָבַע [זמן קבוע] לְשִׁתְיָה,
 17 ובמשך כל היום צריכים את הכוסות לשתות בהם, וגם מן המנחה
 18 ואילך, הדחתן היא לצורך שבת.
 19 הגמרא מביאה שמועה במעלת האוכל שלש סעודות בשבת: אָמַר
 20 רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁזִּי אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי מִשׁוּם [בשום] פֶּר
 21 קִפְרָא, כָּל הַמִּקְוִיִּים שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת בְּשִׁבְתָּ נִיצוֹל מִשְׁלֹשׁ פְּוִרְעֻנוֹת,
 22 מִחֲבָלֵי שְׁלֹשׁ מְשִׁיחַ - מהיסורים שיהיו בדור שהמשיח יבוא, וּמְדִינָה

23 שֶׁל גִּיהֶנָּם - ומן העונש הצפוי לרשעים בגיהנם, וּמִמְלַחְמַת גּוֹג
 24 וּמִגּוֹג.
 25 הגמרא מבארת שדבר זה נלמד בגזירה שוה 'יום' 'יום'. אומרת
 26 הגמרא: שינצל מִחֲבָלֵי שְׁלֹשׁ מְשִׁיחַ נלמד בגזירה שוה 'יום' 'יום', כְּתִיב
 27 הֵקָא לגבי שבת 'יום', שנאמר (שמות טז כח) 'וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶכְלֹהוּ הַיּוֹם',
 28 וְכְתִיב הֵתָם בנבואת מלאכי על ביאת המשיח 'יום', שנאמר (מלאכי ג
 29 כג) 'חֲנֹה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאִים לְפָנַי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל
 30 וְהַנּוֹרָא' וגו', שהוא קודם שיבוא המשיח, ללמד שעל ידי סעודות
 31 שבת ינצל מהיסורים שיהיו קודם בואו.
 32 ושינצל מְדִינָה שֶׁל גִּיהֶנָּם גם נלמד בגזירה שוה 'יום' 'יום', כְּתִיב
 33 הֵקָא לגבי שבת 'יום', וְכְתִיב הֵתָם לגבי גיהנם 'יום', שנאמר (צפניה א
 34 טו) 'יוֹם עֲבָרָה הַיּוֹם הַהוּא', ללמד שעל ידי סעודות שבת ינצל מדינה
 35 של גיהנם.
 36 ושינצל מִמְלַחְמַת גּוֹג וּמִגּוֹג גם נלמד בגזירה שוה 'יום' 'יום', כְּתִיב
 37 הֵקָא 'יום', וְכְתִיב הֵתָם בענין מלחמת גוג ומגוג 'יום', שנאמר (יחזקאל
 38 לח יח) 'כִּיֹּם בֹּא גּוֹג', ללמד שעל ידי סעודות שבת ינצל ממלחמת גוג
 39 ומגוג.
 40 אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִשׁוּם רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַמַּעֲנֵג אֶת הַשֶּׁבֶת נוֹתֵנִין לוֹ
 41 נַחֲלָה כְּלֵי מִצְרַיִם - בלי קץ וגבול, שְׁנַאֲמַר (שעיה נח יח) לאחר הפסוק
 42 'וְקִרְאתָ לַשֶּׁבֶת עוֹנֵג', 'אִז תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְהִרְבַּכְתִּיר עַל כְּמַתִּי אֲרִין
 43 וְהֵאֲבִילְתִּיר